

T.C.
İskenderun Teknik Üniversitesi
Denizcilik Teknolojileri Meslek Yüksekokulu
Ulaştırma Hizmetleri Bölümü

Deniz ve Liman İşletmeciliği Programı

Öz Değerlendirme Raporu

Mayıs 2024

1. GİRİŞ

Deniz ve Liman İşletmeciliği programı, denizcilik sektöründe nitelikli iş gücü yetiştirmeyi ve öğrencilere denizcilik ve liman işletmeciliği alanlarında teorik ve pratik bilgi kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu öz değerlendirme raporu, programın mevcut durumunu değerlendirmek ve iyileştirme alanlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

2. PROGRAMA AİT BİLGİLER

İskenderun Teknik Üniversitesi Denizcilik Teknolojileri Meslek Yüksekokulu Ulaştırma Hizmetleri Bölümü bünyesinde bulunan Deniz ve Liman İşletmeciliği programları Örgün ve II.Örgün olarak 2 yıllık ön lisans eğitimi vermektedir.

2.1. Misyon

Deniz ve Liman İşletmeciliği Programı, denizcilik sektöründe uzmanlaşmış, etik değerlere sahip, çağdaş ve rekabetçi bireyler yetiştirerek, ulusal ve uluslararası düzeyde denizcilik alanında kaliteli insan kaynağı sağlamayı amaçlar. Program, öğrencilere teorik bilgi ile pratik becerileri bir arada sunarak, denizcilik sektöründe başarılı kariyerler yapmalarını destekler. Ayrıca, öğrencilere çevre bilinci ve toplumsal sorumluluk duygusu kazandırarak, sürdürülebilir ve adil bir denizcilik sektörünün oluşturulmasına katkı sağlar.

2.2. Vizyon

Deniz ve Liman İşletmeciliği Programı, denizcilik sektöründe öncü bir eğitim kurumu olmayı hedefler. Program, uluslararası standartlara uygun, güncel ve yenilikçi bir eğitim sunarak, öğrencilerini sektörün ihtiyaçlarına uygun olarak yetiştirmeyi hedefler. Ayrıca, sürekli gelişen denizcilik teknolojileri ve uygulamalarıyla ilgili öğrencileri bilgilendirir ve onları bu alanda yenilikçi düşünceye teşvik eder. Program, denizcilik sektöründeki değişen taleplere ve teknolojik gelişmelere adapte olabilen, çağın gereksinimlerine uygun mezunlar yetiştirerek, sektörde önde gelen bir konuma gelmeyi hedefler.

2.3. Eğitim-Öğretim Hizmeti Sunan Birimleri

Ulaştırma Hizmetleri Bölümümüz altında yer alan programlar aşağıdaki belirtilmiştir:

- Deniz ve Liman İşletmeciliği Programı
- Deniz ve Liman İşletmeciliği Programı (İ.Ö.)

Programların (I. ve II. öğretim) türü örgün öğretim olup eğitim dili Türkçedir. Derslere katılım zorunludur. Ders planında zorunlu ve seçmeli dersler mevcuttur. Ders planında bazı dersler uzaktan eğitim yolu ile verilir. Ayrıca, öğrencilerin denizcilik sektöründe deneyim kazanmaları için 30 iş günü zorunlu staj yapmaları gerekmektedir.

2.4. Eğitim Hedefi

Bölümümüzün eğitimle ilgili stratejik amacı, önlisans programlarımızın sunduğu denizcilik eğitimini standartlaştırarak uluslararası düzeyde tanınabilir hale getirmektir. Bu hedefe ulaşmak için belirlenen taktik adımların bazıları şunlardır:

- Eğitim altyapısını güçlendirerek öğrencilere daha iyi olanaklar sunmak,
- Bölümü öğretim kadrosu için çekici bir çalışma ortamına dönüştürmek,
- Kurumsal kültürü oluşturarak ve geliştirerek birlikte çalışma kültürünü güçlendirmek,
- Öğrenci kalitesini artırarak öğrenim sürecini iyileştirmek,
- Denizcilik örf adetleri ve mesleki disiplinin benimsenmesini ve yayılmasını teşvik etmek,
- Uluslararası alanda eğitim amaçlı işbirliklerini artırarak uluslararası deneyim fırsatlarını geliştirmek,
- İlgili paydaşlarla eğitim odaklı işbirliğini artırarak sektöre katkı sağlamak.

2.5. Akademik Personel

Deniz ve Liman İşletmeciliği programının kadrosunda halihazırda 5 (beş) Öğretim Görevlisi bulunmaktadır. Öğretim görevlilerimiz deniz kökenli olup mesleki tecrübeye sahip 2 Uzakyol Kaptanı, 1 Sınırlı Kaptan, 1 Uzakyol Birinci Zabit, 1 Uzakyol Vardiya Zabiti yeterliliklerine sahiptir.

2023-2024 Öğretim Yılı Akademik Personel Listesi (Tam Zamanlı)

Unvan	Adı Soyadı	Yeterliliği	Durumu
Öğr.Gör. Dr.	Özkan AKAR	Sınırlı Kaptan	Devam ediyor.
Öğr.Gör.	Eşref Can DEMİRCİ	Uzakyol Kaptanı	Devam ediyor.
Öğr.Gör.	Mustafa AKIN	Uzakyol Kaptanı	Devam ediyor.
Öğr.Gör.	Barış HAZAR	Uzakyol Birinci Zabit	Devam ediyor.
Öğr.Gör.	İpek GÖLBOL PEKDAŞ	Uzakyol Vardiya Zabiti	1 yıllık aylıksız izinde.
Öğr.Gör.	Can TAŞ	Uzakyol Birinci Zabiti	İstifaen ayrıldı.

2.6. Program Öğrenme Çıktıları

Deniz ve Liman İşletmeciliği Programına ait Öğrenme Çıktıları aşağıdaki gibidir.

No	Program Öğrenme Çıktıları
1	Denizcilik alanı faaliyetlerine ilişkin temel, kuramsal ve uygulamalı bilgileri açıklar.
2	Denizcilik İşletmelerinin yapısını ve temel işleyişini değerlendirir.
3	Ulusal ve uluslararası deniz taşımacılığının gerektirdiği hukuk, ticaret ve işletme temel bilgilerini açıklar.
4	Hayat boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilim-teknoloji ve çağdaş konular hakkında gelişmeleri izleyerek kendini geliştirme becerisine sahip olur.
5	Uluslararası, ulusal ve toplumsal çerçevede denizcilik işletmeleri, limanlar, müşteriler, kullanıcılar, paydaşlar kapsamında; verimlilik, etkinlik, kalite, emniyet, güvenlik ve çevre konularındaki öncelikleri göz önünde tutarak deniz ve liman işletmeciliği çözümlerinin gerçekleştirilmesi becerisine sahip olur.
6	Deniz yolu taşımacılığının ve liman işletmeciliğinin uluslararası lojistik ve tedarik zinciri ağları içindeki yerini değerlendirebilir.
7	Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapabilme becerisine sahip olur. Mesleki değerler ve etik donanımına sahip olur.
8	Bir yabancı dili (İngilizce) kullanarak alanındaki gelişmeleri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.

3. ÖĞRENCİLER

Öğrencilere, her eğitim öğretim dönemi başında bölümdeki tüm akademik personel tarafından oryantasyon eğitimi verilerek hem üniversiteye hem de denizcilik mesleğine aşinalık kazanmaları yönünde destek verilir.

3.1. Kurum İçi ve Kurumlar Arası Yatay Geçiş İle Öğrenci Alımı

Başarı durumuna göre öğrenci alımı belirlenen kontenjan dahilinde “Yükseköğretim Kurumlarında Ön lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılmasına İlişkin Yönetmelik" e göre yapılmaktadır. Bu yönetmeliğe aşağıda verilen internet adresinden ulaşılabilmektedir.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=13948&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

Başarı durumuna göre yatay geçiş ile kayıt hakkı kazanan adayların kayıtları, öncelikle birinci sınıfa yapılmaktadır. İlgili bölüm tarafından oluşturulan komisyonun, adayların transkript ile ders içeriklerinin incelemesi sonucunda yapılan muafiyet işlemine göre öğrenime başlanılabilecek sınıf belirlenmektedir.

Merkezi Yerleştirme Puanına (Ek Madde-1) Göre Yatay Geçiş öğrenci alımında ise öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanlarının programlarımızın aynı yıldaki taban puanına eşit veya yüksek olması durumunda; Ek Madde -1'e göre yatay geçiş ile öğrenci alımı programlarımıza, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Kılavuzlarında ilgilinin girdiği yıldaki Üniversitemiz programlarına öngörülen öğrenci kontenjanının %30'u kadar öğrenci alınabilmektedir. Başvuruların değerlendirmesi okulların ilgili kurulları tarafından "Yatay Geçiş Ek Madde-1 Usul ve Esasları" na göre yapılacaktır. Bu esaslara, <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Ogrenci/GuzveBaharDonemiEkMadde1UygulamaIlkeleri.aspx> internet adresinden ulaşılabilmektedir.

3.2. Akademik ve Kariyer Danışmanlığı

Üniversitemize kayıt dönemi itibariyle öğrencilerimize akademik danışmanlar atanmakta olup mezuniyetlerine kadar danışmanlık hizmetlerinden yararlanmaktadırlar.

Öğrencilere ders ve kariyer planlaması konularında rehberlik sağlayacak danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Akademik danışmanlık sistemi etkin bir şekilde işletilmekte ve kariyer planlaması sürecinde öğrenci-mezun veya öğrenci-işveren buluşmaları düzenlenmektedir.

Öğrencilere verilen danışmanlık hizmetleri "İskenderun Teknik Üniversitesi Danışmanlık Yönergesi" ne göre yürütülür. Bu yönergeye, https://iste.edu.tr/files/77_files_1623055040.pdf internet adresinden ulaşılabilmektedir.

4. ÖĞRETİM KADROSU

Öğretim kadrosu, yeterli sayıda ve nitelikteki öğretim elemanları donatılmıştır. Programın misyonu, vizyonu, eğitim hedefleri, stratejik amaçları ve politikaları göz önünde bulundurularak, öğretim kadrosunun gelişimi sürekli olarak desteklenmektedir.

4.1. Öğretim Kadrosunun, Programın Eğitim Faaliyetlerini Yürütmede Sayıca Yeterliliği

Öğretim kadrosu; öğrenci işlemleri, danışmanlık hizmetleri, akademik ve idari işler, mesleki gelişim, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkileri sürdürme konularında yeterli sayıdadır. İç ve dış paydaşların geri bildirimlerine ve sektörel gelişmelere dayanarak, programın gereksinim duyduğu alanlara yönelik öğretim elemanı ihtiyaç analizleri yapılmaktadır. Öğretim kadrosu, programın eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak düzeydedir.

4.2. Öğretim Kadrosunun Niteliksel Geliştirilmesi

Programda, 1 doktora mezunu, 3 doktora yapmakta olan ve 1 yüksek lisans mezunu olmak üzere toplam 5 öğretim görevlisi bulunmaktadır.

Öğretim görevlilerinin dersleri verebilme yetkinlikleri değerlendirilerek ders dağıtımı yapılmaktadır. Öğretim kadrosunun ders vermeye yönelik yeterlilikleri, ders içeriği ve çalışma konuları üzerine analiz yapılmaktadır. Öğretim elemanları, eğitim becerilerini geliştirmek için yenilikçi yöntemlere ve materyal geliştirmeye odaklanarak yeteneklerini geliştirmektedir.

5. ALTYAPI VE HİZMET OLANAKLARI

5.1. Öğrenme Kaynakları

Programımız müfredatında bulunan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, İngilizce, Yenilikçilik ve Girişimcilik gibi ortak dersler İSTE Uzaktan Bilgisayarlı Öğretim Merkezi (UBÖM) Koordinatörlüğü'nce uzaktan verilmektedir. Bunların dışındaki mesleki dersler ise yüz yüze verilmektedir.

Altan dersleri olmayan ve başarılı öğrencilerimize eğitimlerinin son döneminde denizcilik sektöründe faaliyet gösteren kurum/kuruluşlarda İşletmede Mesleki Eğitim (İME) kapsamında tam zamanlı çalışma deneyimi sunulabilmektedir. İME, “İskenderun Teknik Üniversitesi İşletmede Mesleki Eğitim Yönergesi” göre yürütülmektedir. Bu yönergeye, https://iste.edu.tr/files/2892_files_1703488619.pdf internet adresinden ulaşılabilir.

5.2. Öğrenme Alanları

Programlarımız için 2 adet derslik mevcut olup dersliklerde ses sistemi ve projeksiyon cihazı bulunmaktadır. Bununla birlikte üniversitemizde denizcilik eğitimi veren lisans programına ait laboratuvar ve simülatörlerde öğrencilerimizin hizmetine sunulmaktadır.

Üniversitemizde kampüsü içerisinde faaliyet gösteren kütüphane, konferans salonları, öğrenci yemekhanesi vb. alanlar öğrencilerimize hizmet vermektedir.

6. PROGRAMLARIMIZIN GÜÇLÜ VE GELİŞMEYE AÇIK YANLARI

Deniz ve Liman İşletmeciliği programlarımıza ait Güçlü Yanları ile Gelişmeye Açık Yanları aşağıda belirtilmiştir.

6.1. Güçlü Yanları

- Dünyada ticaretindeki yük taşımacılığının yaklaşık %90'ını deniz yolu ile gerçekleştirilmesine istinaden denizcilik alanında kalifiye ara elemana olan talep.

Yenilikçi ve değişen çevreye adapte edilen nitelikli eğitim sağlanarak sürdürülebilir.

- Program mezunların denizcilik sektöründe istihdam edilmesi.

Öğrencilere kariyer olanaklarının sunulması, mezunlar ve denizcilik sektörünün paydaşlarıyla iletişim kurularak/güçlendirilerek yeni iş fırsatlarının oluşmasına imkan sağlanmasıyla sürdürülebilir.

- Ders müfredatının güncel kalması

Denizcilik sektöründeki gelişmelerin izlenmesi ve buna göre ders içeriklerinin periyodik olarak gözden geçirilmesiyle sürdürülebilir.

- Öğretim kadrosu nitelik ve nicelik yeterliliği

Denizcilik eğitimi verebilecek denizci eğitimci istihdamında güçlük çekildiği için Öğretim Kadrosunun korunmasına yönelik teşvikler ve ayrıcalıklar sağlanması ile sürdürülebilir.

- İskenderun Körfezinde çok sayıda liman tesislerinin bulunması, ülkemizin coğrafi konumu ve denizcilik mesleğinin uluslararası bir sektör olması nedeniyle programa talebin olması

Denizcilik disiplini, deniz örf adetleri, mesleki bilgi ve becerilere sahip nitelikli mezunlar denizcilik sektörüne kazandırılmaya devam edilmesiyle programımıza olan talep sürdürülebilir.

6.2. Gelişmeye Açık Yanlar

- Öğrencilerin İngilizce düzeylerinin artırılması

Denizcilik mesleği uluslararası bir meslek olduğu için sektörde istihdam edilme ve kariyer yapma olanakları İngilizce yetkinliğine bağlı olduğu için program öğrencilerine isteğe bağlı hazırlık eğitimi alma konusunda olanak verilmesiyle iyileştirilebilir.

- İskenderun Körfezinde deniz ticareti faaliyetleri gerçekleştirilen kurum/kuruluşlarda program mezunlarımızın istihdamının artırılması

Staj, İME ve mezun durumlarında sektörde çalışma imkanı bulan nitelikli öğrencilerin artırılması ile iyileştirilebilir.

- Öğretim kadronun akademik yönden gelişimi

Öğretim kadronun lisansüstü eğitimlerini yapması yönünde teşvik edilmesiyle iyileştirilebilir.

7. SONUÇ

Deniz ve Liman İşletmeciliği programımız, denizcilik sektöründe ihtiyaç duyulan nitelikli iş gücünü yetiştirmeye yönelik etkili bir eğitim sunmaktadır. Programın akademik yeterliliği, öğretim kadrosunun niteliği, öğrenci destek hizmetleri, donanım ve altyapı ile mezunların istihdam edilebilirliği sürekli olarak değerlendirilmekte ve iyileştirilmektedir. Gelecek dönemlerde programın başarılarını sürdürmek ve güçlendirmek için çeşitli stratejiler geliştirilmeye devam edilecektir.